



ധനകാര്യസ്ഥാപനങ്ങളും സേവനങ്ങളും

നിങ്ങളുടെ പക്കലുള്ള ഏതെങ്കിലും കറൻസി നോട്ട് പരിശോധിക്കൂ. ഇന്ത്യയിൽ ഉപയോഗത്തിലുള്ള കറൻസി നോട്ടുകൾ ഏതൊക്കെയാണ്? ഈ നോട്ടുകൾ അച്ചടിച്ചിറക്കാൻ അധികാരമുള്ള സ്ഥാപനം ഏതാണെന്നറിയാമോ? താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന ചിത്രം നോക്കൂ.

ഇത് എവിടെയെങ്കിലും കണ്ടിട്ടുണ്ടോ? ഇന്ത്യയുടെ കറൻസി നോട്ടുകളിൽ കാണാൻ കഴിയുന്ന ചിഹ്നമാണിത്. ഇന്ത്യയിൽ നോട്ട് അച്ചടിച്ചിറക്കാൻ അധികാരമുള്ള സ്ഥാപനമായ ഭാരതീയ റിസർവ് ബാങ്കിന്റെ ചിഹ്നമാണിത്. ഭാരതീയ റിസർവ് ബാങ്കിനെക്കുറിച്ച് കൂടുതൽ കാര്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കാം.

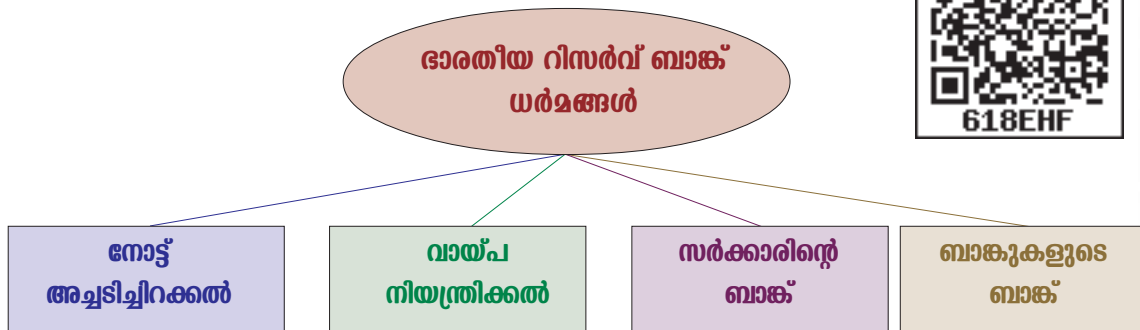


ചിത്രം 9.1

ഭാരതീയ റിസർവ് ബാങ്ക്

ഇന്ത്യയുടെ കേന്ദ്രബാങ്കാണ് ഭാരതീയ റിസർവ് ബാങ്ക്. ഈ സ്ഥാപനം 1935 ൽ സ്ഥാപിതമായി. ഇതിന്റെ ആസ്ഥാനം മുംബൈ ആണ്. ഭാരതീയ

റിസർവ് ബാങ്കിന്റെ പ്രധാന ധർമ്മങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാണെന്ന് താഴെ കൊടുത്ത ചാർട്ടിൽനിന്ന് കണ്ടെത്തൂ.



നോട്ട് അച്ചടിച്ചിറക്കൽ

ഏതൊക്കെ നോട്ടുകളാണ് നിലവിൽ ഉപയോഗത്തിലുള്ളത്? ഒരു രൂപ ഒഴിച്ചുള്ള എല്ലാ നോട്ടുകളും അച്ചടിച്ചിറക്കുന്നത് ഭാരതീയ റിസർവ് ബാങ്കാണ്. ഒരു രൂപയുടെ നോട്ടും അനുബന്ധ നാണയങ്ങളും അടിച്ചിറക്കുന്നത് കേന്ദ്ര ധനകാര്യ വകുപ്പാണ്. നോട്ടടിക്കുന്നതിന് നിശ്ചിത മൂല്യം വരുന്ന സ്വർണമോ വിദേശനാണുശേഖരമോ കരുതലായി സൂക്ഷിക്കുന്നു.



ചിത്രം 9.2

വായ്പ നിയന്ത്രിക്കൽ

ഭാരതീയ റിസർവ് ബാങ്ക് നോട്ട് അച്ചടിച്ചു വിതരണം ചെയ്യുക വഴിയോ വായ്പകൾ വഴിയോ ആണ് ഇന്ത്യയുടെ സമ്പദ്വ്യവസ്ഥയിൽ പണത്തിന്റെ ലഭ്യത വർദ്ധിക്കുന്നത്. വായ്പയുടെ നിയന്ത്രണം റിസർവ് ബാങ്കിന്റെ ഒരു പ്രധാന ചുമതലയാണ്. പലിശനിരക്കിൽ മാറ്റം വരുത്തിയാണ് ഇതു സാധിക്കുന്നത്. പലിശനിരക്ക് കൂടുമ്പോൾ വായ്പയുടെ അളവ് കുറയുന്നു. പലിശനിരക്ക് കുറയുമ്പോൾ വായ്പയുടെ അളവ് കൂടുന്നു.

സർക്കാരിന്റെ ബാങ്ക്

കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളുടെ ബാങ്കായി പ്രവർത്തിക്കുക എന്നത് റിസർവ് ബാങ്കിന്റെ ധർമ്മമാണ്. ഇതനുസരിച്ച് കേന്ദ്ര-സംസ്ഥാന സർക്കാരുകളിൽനിന്ന് നിക്ഷേപങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുകയും അവർക്ക് വായ്പ നൽകുകയും മറ്റ് ബാങ്കിന്റെ സേവനങ്ങൾ നൽകുകയും ചെയ്യുന്നു. സർക്കാരുകൾക്കായി ചെയ്യുന്ന ഈ സേവനങ്ങൾക്ക് യാതൊരു പ്രതിഫലവും വാങ്ങുന്നില്ല.

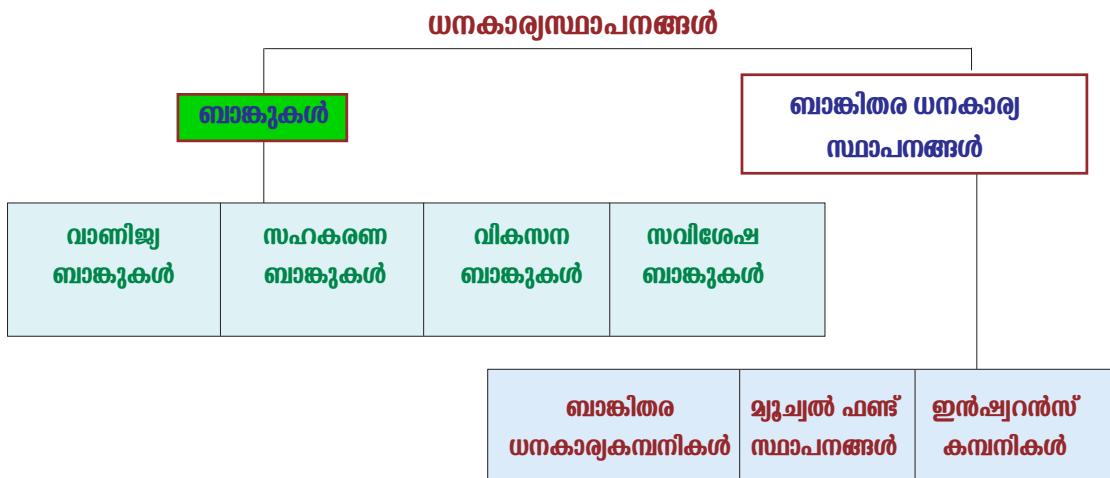
ബാങ്കുകളുടെ ബാങ്ക്

എല്ലാ ബാങ്കുകളുടെയും അമരക്കാരനാണ് റിസർവ് ബാങ്ക്. ബാങ്കുകളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളെ സഹായിക്കുകയും ബാങ്കുകൾക്ക് ഉപദേശം നൽകുകയും ചെയ്യുക എന്നത് റിസർവ് ബാങ്കിന്റെ ധർമ്മമാണ്. റിസർവ് ബാങ്ക് എല്ലാ ബാങ്കുകളുടെയും പണസംബന്ധമായ കാര്യങ്ങളുടെ അവസാന ആശ്രയമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

എല്ലാ ബാങ്കുകളെയും നിയന്ത്രിക്കുന്ന പരമോന്നത ബാങ്കാണ് റിസർവ് ബാങ്ക് എന്ന് മനസ്സിലാക്കിയല്ലോ. രാജ്യത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന മറ്റ് ധനകാര്യസ്ഥാപനങ്ങളെ നിയന്ത്രിക്കുകയും ആവശ്യമായ നിർദ്ദേശങ്ങളും ഉപദേശങ്ങളും നൽകുകയും ചെയ്യുന്നത് റിസർവ് ബാങ്കാണ്.

ധനകാര്യസ്ഥാപനങ്ങൾ

നികേഷപം, വായ്പ തുടങ്ങിയ സാമ്പത്തിക ഇടപാടുകൾ നടത്തുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളാണ് ധനകാര്യസ്ഥാപനങ്ങൾ. താഴെ കൊടുത്ത ചാർട്ട് പരിശോധിക്കൂ.



ചാർട്ട് വിശകലനം ചെയ്ത് സാമ്പത്തികരംഗത്തു പ്രവർത്തിക്കുന്ന ധനകാര്യസ്ഥാപനങ്ങൾ കണ്ടെത്താമല്ലോ. ഇവയോരോന്നും പരിശോധിക്കാം.

ബാങ്കുകൾ (Banks)

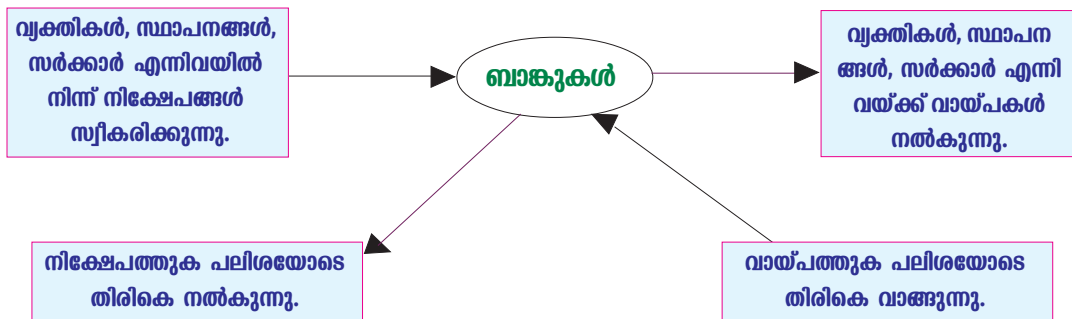
ഏതെങ്കിലും ബാങ്ക് നിങ്ങൾ സന്ദർശിച്ചിട്ടുണ്ടോ? നിങ്ങളുടെ പ്രദേശത്തു പ്രവർത്തിക്കുന്ന ബാങ്കുകൾ ഏതൊക്കെ? എഴുതിനോക്കൂ.

- സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
-
-
-
-



ചിത്രം 9.3

പൊതുജനങ്ങളിൽനിന്ന് നിക്ഷേപങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുകയും ആവശ്യക്കാർക്ക് വ്യവസ്ഥകൾക്കു വിധേയമായി വായ്പകൾ നൽകുകയും ചെയ്യുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളാണ് ബാങ്കുകൾ. ഭാരതീയ റിസർവ് ബാങ്ക് തയ്യാറാക്കിയിട്ടുള്ള പൊതുനിയമാവലിയുടെയും നിബന്ധനകളുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിലാണ് ബാങ്കുകൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നത്. താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്ന ചാർട്ട് നോക്കൂ.



നിക്ഷേപങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുമ്പോൾ അവയ്ക്ക് പലിശ നൽകുന്നു എന്ന് ചാർട്ടിൽനിന്ന് വ്യക്തമാണല്ലോ. അതുപോലെ വായ്പ നൽകുമ്പോൾ അവയ്ക്ക് പലിശ ചുമത്തുന്നു എന്നും ബോധ്യമായല്ലോ. വായ്പയ്ക്ക് ചുമത്തുന്ന പലിശനിരക്ക് നിക്ഷേപത്തിനു നൽകുന്ന പലിശനിരക്കിനേക്കാൾ കൂടുതലായിരിക്കും. ഈ പലിശകൾ തമ്മിലുള്ള വ്യത്യാസമാണ് ബാങ്കിന്റെ പ്രധാന വരുമാനം.



നിങ്ങളുടെ പരിസരത്തുള്ള ഒരു ബാങ്ക് സന്ദർശിച്ചും ചാർട്ട് വിശദീകരണം ചെയ്തും ബാങ്കുകളുടെ പ്രവർത്തനത്തെക്കുറിച്ച് ഒരു കുറിപ്പ് തയ്യാറാക്കുക.

ബാങ്കുകളുടെ വളർച്ച ഇന്ത്യയിൽ

1770 - ൽ ആരംഭിച്ച ബാങ്ക് ഓഫ് ഹിന്ദുസ്ഥാൻ ആണ് ഇന്ത്യയിലെ ആധുനികരീതിയിലുള്ള ആദ്യത്തെ ബാങ്ക്. അന്നുമുതൽ ഇന്നുവരെയുള്ള ബാങ്കിങ് മേഖലയുടെ വളർച്ചയെ മൂന്നു ഘട്ടങ്ങളായി തിരിക്കാം.



ദേശസാൽകൃത ബാങ്കുകൾ

- സെൻട്രൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
- ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
- പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്ക്
- ബാങ്ക് ഓഫ് ബറോഡ
- യൂണൈറ്റഡ് കൊമേഴ്സ്യൽ ബാങ്ക്
- കാനറ ബാങ്ക്
- ദേന ബാങ്ക്
- സിൻഡിക്കേറ്റ് ബാങ്ക്
- യൂണിയൻ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ
- അലഹബാദ് ബാങ്ക്
- ഇന്ത്യൻ ഓവർസീസ് ബാങ്ക്
- ബാങ്ക് ഓഫ് മഹാരാഷ്ട്ര
- ഇന്ത്യൻ ബാങ്ക്
- വിജയാ ബാങ്ക്
- കോർപ്പറേഷൻ ബാങ്ക്
- ആന്ധ്രാ ബാങ്ക്
- ഓറിയന്റൽ ബാങ്ക് ഓഫ് കൊമേഴ്സ്
- പഞ്ചാബ് ആന്റ് സിന്ധ് ബാങ്ക്
- യൂണൈറ്റഡ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ

1770 മുതൽ 1969-ലെ ബാങ്ക് ദേശസാൽക്കരണം വരെയുള്ള കാലഘട്ട

മാണ് ആദ്യ ഘട്ടം. ഈ ഘട്ടത്തിൽ ബാങ്ക് ഓഫ് ബംഗാൾ, ബാങ്ക് ഓഫ് ബോംബെ, ബാങ്ക് ഓഫ് മദ്രാസ് എന്നീ പ്രസിഡൻസി ബാങ്കുകൾ ബ്രിട്ടീഷ് ഈസ്റ്റ് ഇന്ത്യാ കമ്പനി സ്ഥാപിച്ചു. ഈ ഘട്ടത്തിൽ ബാങ്കുകളുടെ പ്രവർത്തനവും വളർച്ചയും സാവധാനമായിരുന്നു.

1969 മുതൽ 1990 വരെയുള്ള രണ്ടാം ഘട്ടത്തിൽ ബാങ്കുകളുടെ പ്രവർത്തനം വേഗത്തിലായി. സാമൂഹികപുരോഗതികൂടി ലക്ഷ്യമാക്കി ബാങ്കുകൾ പ്രവർത്തിക്കണം എന്ന കാഴ്ചപ്പാട് ബാങ്കുകളുടെ ദേശസാൽക്കരണത്തിലേക്കു നയിച്ചു. 1969 ൽ 14 ബാങ്കുകളും 1980 ൽ 6 ബാങ്കുകളും ദേശസാൽക്കരിച്ചു. ദേശസാൽകൃത ബാങ്കായ ന്യൂ ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ 1993 ൽ പഞ്ചാബ് നാഷണൽ ബാങ്കിൽ ലയിപ്പിച്ചു.

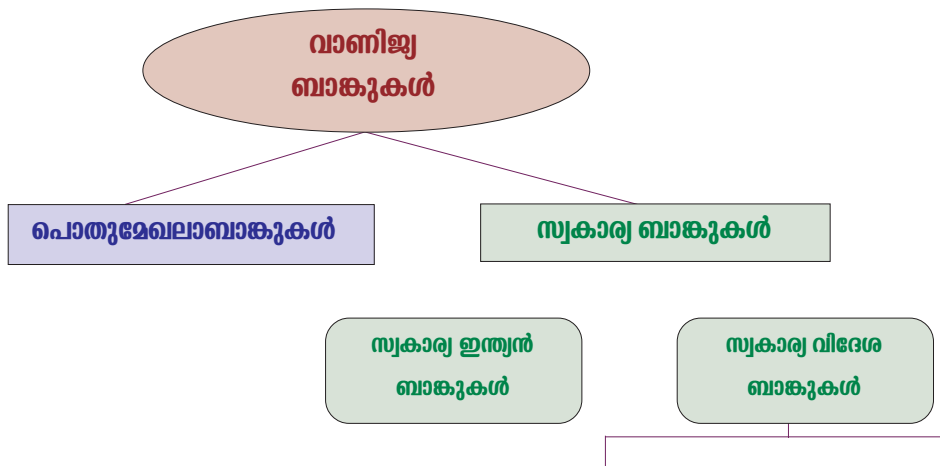
1991 മുതലുള്ള മൂന്നാം ഘട്ടത്തിൽ ബാങ്കിങ് മേഖല അടിസ്ഥാനധർമ്മങ്ങൾ നിറവേറ്റുന്നതോടൊപ്പം മറ്റ് അനേകം സേവനങ്ങൾ നടപ്പാക്കി. വേഗം, സമയലാഭം, നടപടിക്രമങ്ങൾ എളുപ്പമാക്കൽ എന്നിവയ്ക്ക് സഹായകമാകുന്ന പല പരിഷ്കാരങ്ങളും ബാങ്കുകൾ വരുത്തി. എ.ടി.എം, ക്രഡിറ്റ് കാർഡ്, ഫോൺ ബാങ്കിങ്, നെറ്റ് ബാങ്കിങ്, കോർ ബാങ്കിങ് തുടങ്ങിയ നൂതനസംവിധാനങ്ങൾ മൂന്നാംഘട്ടവികസനത്തിന്റെ ഫലമാണ്. ഈ ഘട്ടത്തിൽ ലൈസൻസ് ലഭിച്ച സ്വകാര്യബാങ്കുകൾ നൂതനപ്രവർത്തനങ്ങൾ കൂടുതൽ വേഗത്തിൽ നടപ്പിലാക്കുകയുണ്ടായി. ഇത്തരം ബാങ്കുകൾ പുത്തൻ തലമുറ ബാങ്കുകൾ എന്ന് അറിയപ്പെടുന്നു.

പൊതുമേഖലാ ബാങ്കുകളെ ലയിപ്പിച്ചുകൊണ്ട് ബാങ്കിംഗ് മേഖലയിൽ ഇപ്പോൾ ധാരാളം മാറ്റങ്ങൾ പ്രകടമാണ്. ഇന്ത്യയിലെ ഏറ്റവും വലിയ ബാങ്കായ എസ്.ബി.ഐ യിൽ 2017 ഏപ്രിൽ 1 ന് സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ട്രാവൻകൂർ, സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് ഹൈദരാബാദ്, സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് മൈസൂർ, സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്ക് ഓഫ് പാട്ടാല, ഭാരതീയ മഹിളാബാങ്ക് എന്നിവ ലയിപ്പിച്ചു.

ബാങ്കുകൾ അടിസ്ഥാനപരമായി ഒരേ ധർമ്മമാണ് നിർവഹിക്കുന്നതെങ്കിലും ചില പ്രവർത്തനങ്ങളിൽ വ്യത്യസ്തത പുലർത്തുന്നു. പ്രവർത്തനങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ബാങ്കുകളെ വാണിജ്യ ബാങ്കുകൾ, സഹകരണ ബാങ്കുകൾ, വികസന ബാങ്കുകൾ, സവിശേഷ ബാങ്കുകൾ എന്നിങ്ങനെ തരംതിരിക്കുന്നു.

വാണിജ്യബാങ്കുകൾ (Commercial Banks)

ബാങ്കിങ് മേഖലയിലെ പഴക്കം ചെന്നതും ധാരാളം ശാഖകളുള്ളതുമായ സംവിധാനമാണിത്. രാജ്യത്തെ സാമ്പത്തികപ്രവർത്തനങ്ങളിൽ പ്രധാന പങ്കു വഹിക്കുന്ന ഈ ബാങ്കുകൾ ജനങ്ങളിൽനിന്ന് നിക്ഷേപങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുകയും വാണിജ്യം, വ്യവസായം, കൃഷി തുടങ്ങിയവയ്ക്ക് വ്യവസ്ഥകൾക്കു വിധേയമായി വായ്പകൾ നൽകുകയും ചെയ്യുന്നു.



വിവിധ തരം വാണിജ്യബാങ്കുകൾ ഏതൊക്കെയാണെന്ന് ഫ്ലോചാർട്ടിൽനിന്ന് മനസ്സിലാക്കൂ.

പൊതുമേഖലാവാണിജ്യബാങ്കുകളുടെ ഉടമസ്ഥത പൂർണ്ണമായും സർക്കാരിനാണ്. ഇവയുടെ പ്രവർത്തനം നിയന്ത്രിക്കുന്നത് റിസർവ് ബാങ്കാണ്. ഭാരതീയ സ്റ്റേറ്റ് ബാങ്കും അതിന്റെ അനുബന്ധ ബാങ്കുകളും ദേശസാൽകൃത ബാങ്കുകളും റീജിയണൽ റൂറൽ ബാങ്കുകളും ചേർന്നതാണ് പൊതുമേഖലാ വാണിജ്യബാങ്കുകൾ. സ്വകാര്യ ഇന്ത്യൻ വാണിജ്യ ബാങ്കുകളുടെയും സ്വകാര്യ വിദേശ വാണിജ്യബാങ്കുകളുടെയും ഉടമസ്ഥത സ്വകാര്യ വ്യക്തികൾക്കാണ്. ഇവ റിസർവ് ബാങ്കിന്റെ നിയന്ത്രണങ്ങൾക്ക് വിധേയമായാണ് പ്രവർത്തിക്കുന്നത്.

ഇന്ത്യയിൽ രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ളതും ആസ്ഥാനം വിദേശത്തു പ്രവർത്തിക്കുന്നതുമായ ബാങ്കുകളാണ് സ്വകാര്യ വിദേശ വാണിജ്യബാങ്കുകൾ.

റീജിയണൽ റൂറൽ ബാങ്കുകൾ (RRBs)



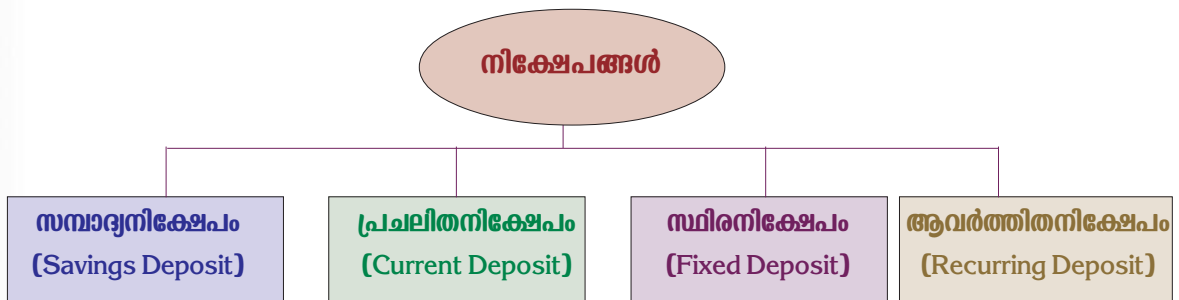
ഇന്ത്യയുടെ വിവിധ സംസ്ഥാനങ്ങളിൽ പ്രാദേശിക ബാങ്കിങ് സേവനങ്ങൾ നൽകുന്നതിനായി 1975-ൽ സ്ഥാപിച്ച ബാങ്കുകളാണിവ. ചെറുകിട കർഷകർ, കർഷകത്തൊഴിലാളികൾ, ചെറുകിട സംരംഭകർ തുടങ്ങിയവർക്ക് വായ്പ നൽകി സഹായിക്കുന്നു.

വാണിജ്യബാങ്കുകളുടെ ധർമ്മങ്ങൾ (Functions of Commercial Banks)

വാണിജ്യബാങ്കുകളുടെ പ്രധാന ധർമ്മങ്ങൾ ഏതൊക്കെയാണെന്ന് നോക്കാം.

നിക്ഷേപങ്ങൾ (Deposits) സ്വീകരിക്കുക

പൊതുജനങ്ങളിൽനിന്ന് നിക്ഷേപങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുക എന്നതാണ് വാണിജ്യബാങ്കുകളുടെ പ്രധാനപ്പെട്ട ഒരു ധർമ്മം. നിക്ഷേപിക്കുന്ന തുകയ്ക്ക് ബാങ്ക് പലിശ നൽകുന്നു. താഴെ കൊടുത്ത ഫ്ളോചാർട്ട് വിശകലനം ചെയ്തു വാണിജ്യബാങ്കുകൾ ഏതൊക്കെ തരത്തിൽ നിക്ഷേപങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുന്നു എന്നു കണ്ടെത്താമല്ലോ.



സമ്പാദ്യനിക്ഷേപം (Savings Deposit)

പൊതുജനങ്ങൾക്ക് അവരുടെ സമ്പാദ്യങ്ങൾ നിക്ഷേപിക്കാൻ സഹായിക്കുന്ന പദ്ധതിയാണിത്. ഈ നിക്ഷേപത്തിന് ബാങ്കുകൾ കുറഞ്ഞ പലിശ നൽകുന്നു. നിയന്ത്രണങ്ങൾക്കു വിധേയമായി നിക്ഷേപകന് ഈ നിക്ഷേപത്തിൽനിന്നു പണം പിൻവലിക്കാൻ അവസരമുണ്ട്. ഒരു കാലയളവിൽ എത്ര പ്രാവശ്യം പണം പിൻവലിക്കാൻ കഴിയുമെന്നും എത്ര രൂപ പിൻവലിക്കാൻ കഴിയുമെന്നുമുള്ള കാര്യത്തിൽ പല ബാങ്കുകളും പല രീതി സ്വീകരിച്ചു കാണാറുണ്ട്. നിക്ഷേപകന് ബാങ്ക് നൽകുന്ന പാസ്ബുക്കിൽ നിക്ഷേപത്തുകയുടെയും പിൻവലിച്ച തുകയുടെയും വിശദാംശങ്ങൾ ഉണ്ടാകും.



ഒരു പാസ്ബുക്ക് പരിശോധിച്ച് എന്തൊക്കെ വിശദാംശങ്ങളാണ് അതിൽ ഉള്ളത് എന്നു കണ്ടെത്തി എഴുതിച്ചേർക്കൂ.

- അക്കൗണ്ട് നമ്പർ
-
-

പ്രചലിതനിക്ഷേപം (Current Deposit)

ഒരു ദിവസം തന്നെ ധാരാളം പ്രാവശ്യം പണം നിക്ഷേപിക്കാനും പിൻവലിക്കാനും സൗകര്യം നൽകുന്ന നിക്ഷേപമാണിത്. വ്യവസായികളും വ്യാപാരികളുമാണ് ഇത്തരം നിക്ഷേപങ്ങൾ കൂടുതലായി ഉപയോഗിക്കുന്നത്. ഇത്തരം നിക്ഷേപത്തിന് പലിശ ലഭിക്കുകയില്ല.



പ്രചലിതനിക്ഷേപങ്ങൾക്കു പലിശ ലഭിക്കാതിരിക്കാൻ കാരണം എന്ത്? ചർച്ചചെയ്യൂ.

സ്ഥിരനിക്ഷേപം (Fixed Deposit)

വ്യക്തികൾക്കും സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും നിശ്ചിത കാലയളവിലേക്ക് പണം ബാങ്കിൽ നിക്ഷേപിക്കാൻ യോജിച്ചതാണ് സ്ഥിരനിക്ഷേപങ്ങൾ. നിക്ഷേപത്തിന്റെ കാലാവധി അടിസ്ഥാനമാക്കിയാണ് പലിശനിരക്ക് നിശ്ചയിക്കുന്നത്. നിശ്ചിത കാലാവധി പൂർത്തിയാക്കിയശേഷം മാത്രമാണ് പണം പിൻവലിക്കുന്നതെങ്കിൽ നിശ്ചയിച്ച നിരക്കിൽ പലിശ ലഭിക്കും. എന്നാൽ നിശ്ചിത കാലാവധിക്ക് മുൻപ് പണം പിൻവലിച്ചാൽ പലിശനിരക്ക് കുറയും.

ആവർത്തിതനിക്ഷേപം (Recurring Deposit)

ഒരു നിശ്ചിത തുക വീതം ഒരു പ്രത്യേക കാലയളവിലേക്ക് എല്ലാ മാസവും നിക്ഷേപിക്കുന്നതാണ് ആവർത്തിതനിക്ഷേപം. സമ്പാദ്യ നിക്ഷേപത്തേക്കാൾ കൂടിയ പലിശനിരക്ക് ഈ നിക്ഷേപത്തിന് ലഭിക്കും. എന്നാൽ സ്ഥിരനിക്ഷേപത്തേക്കാൾ പലിശനിരക്ക് കുറവായിരിക്കും. നിക്ഷേപത്തുക കാലാവധി തീരുന്നതിനുമുമ്പ് പിൻവലിച്ചാൽ പലിശനിരക്ക് കുറയും.

വായ്പകൾ (Loans) നൽകൽ

പൊതുജനങ്ങളിൽനിന്ന് നിക്ഷേപമായി സ്വീകരിക്കുന്ന തുകയാണ് പൊതുവെ ബാങ്ക് വായ്പയായി നൽകുന്നത്. വ്യക്തികൾക്കും സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും ബാങ്കുകൾ പലതരം വായ്പകൾ നൽകുന്നു. നിക്ഷേപങ്ങൾക്ക് നൽകുന്ന പലിശനിരക്കിനേക്കാൾ കൂടുതലായിരിക്കും വായ്പകളുടെ പലിശനിരക്ക്. വായ്പാകാലാവധി, വായ്പയുടെ ആവശ്യം തുടങ്ങിയവ അനുസരിച്ച് വായ്പയുടെ പലിശനിരക്കിൽ വ്യത്യാസം വരും.

സാധാരണയായി വായ്പകൾ ഏതെങ്കിലും ഒരു ഈട് സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ടാണ് നൽകുന്നത്. ചില ഈടുകൾ താഴെ ചേർക്കുന്നു.

- ഭൗതിക ആസ്തികൾ - സ്വർണം, വസ്തുവിന്റെ ആധാരം മുതലായവ.
- സ്ഥിരനിക്ഷേപപത്രങ്ങൾ (Fixed Deposit Certificates)

ശമ്പളപത്രം (Salary certificate) സ്വീകരിച്ചും ബാങ്കുകൾ വായ്പ നൽകാറുണ്ട്. ഇത്തരം ഈടുകൾ സ്വീകരിച്ച് ബാങ്കുകൾ വ്യക്തികൾക്കും സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും നൽകുന്ന വായ്പയാണ് പണവായ്പ (Cash Credit). ബാങ്കുകൾ ഏതൊക്കെ ആവശ്യങ്ങൾക്കാണ് ജനങ്ങൾക്ക് പണവായ്പ നൽകുന്നത്?

- കൃഷി ആവശ്യങ്ങൾക്ക്
- വ്യവസായ ആവശ്യങ്ങൾക്ക്
- വീടു നിർമ്മിക്കാൻ
- വാഹനങ്ങൾ വാങ്ങാൻ
- വീട്ടുപകരണങ്ങൾ വാങ്ങാൻ
-
-



നിങ്ങളുടെ പ്രദേശത്തെ ഏതെങ്കിലും ഒരു വാണിജ്യബാങ്ക് സന്ദർശിച്ചോ ബാങ്ക് ഉദ്യോഗസ്ഥനുമായി അഭിമുഖം നടത്തിയോ ബാങ്ക് എന്തെല്ലാം ആവശ്യങ്ങൾക്കാണ് വായ്പ നൽകുന്നതെന്ന് കണ്ടെത്തി പട്ടിക വിവര്യം ലഭ്യമാക്കുക.

വാണിജ്യബാങ്കുകൾ വ്യക്തികൾക്കു നൽകുന്ന മറ്റൊരു തരം വായ്പയാണ് ഓവർഡ്രാഫ്റ്റ്. വ്യക്തികളുടെ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിലുള്ള തുകയേക്കാൾ കൂടുതൽ പണം പിൻവലിക്കാനുള്ള അവസരമാണിത്. ബാങ്കുമായി തുടർച്ചയായി ഇടപാടുകൾ നടത്തുന്ന വ്യക്തികൾക്കാണ് ബാങ്ക് ഈ സൗകര്യം നൽകുക. സാധാരണയായി പ്രചലിതനിക്ഷേപമുള്ളവർക്കാണ് ഈ അവസരം നൽകുന്നത്. ഓവർഡ്രാഫ്റ്റിന് ഒരു ഉദാഹരണം നോക്കാം.

ഒരു വ്യക്തിയുടെ അക്കൗണ്ടിൽ ആകെയുള്ള പണം 10,000 രൂപ എന്നും ആ വ്യക്തിക്ക് 12,000 രൂപ ആവശ്യമായി വരുന്നുവെന്നും കരുതുക. ബാങ്ക് 12000 രൂപ നൽകാറുണ്ട്. അധികമായി നൽകിയ 2000 രൂപയാണ് ഓവർഡ്രാഫ്റ്റ്. അധികതുകയ്ക്ക് ബാങ്ക് പലിശ ഈടാക്കും.

ബാങ്കുകളുടെ അടിസ്ഥാനധർമ്മങ്ങൾ മനസ്സിലായല്ലോ. നിങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കിയ വസ്തുതകൾ താഴെ നൽകിയിട്ടുള്ള പട്ടികയിൽ എഴുതി ചേർക്കാം.

ബാങ്കിന്റെ അടിസ്ഥാനധർമ്മങ്ങൾ			
നിക്ഷേപം സ്വീകരിക്കൽ		വായ്പ നൽകൽ	
വിവിധതരം നിക്ഷേപങ്ങൾ	സവിശേഷതകൾ	വായ്പകൾ	സവിശേഷതകൾ
•	• • •	•	• • •
•	• • •	•	• • •
•	• • •		
•	• • •		

ബാങ്കുകൾ നൽകുന്ന മറ്റു സൗകര്യങ്ങളും സേവനങ്ങളും

ബാങ്കുകൾ അടിസ്ഥാനധർമ്മങ്ങൾ നിർവഹിക്കുന്നതോടൊപ്പം മറ്റു ചില സൗകര്യങ്ങളും സേവനങ്ങളും പൊതുജനങ്ങൾക്ക് നൽകുന്നുണ്ട്.

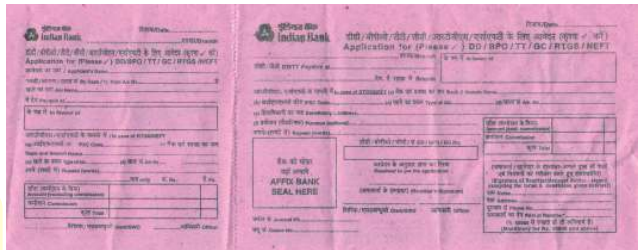
വാണിജ്യബാങ്കുകൾ പൊതുജനങ്ങൾക്കു നൽകുന്ന ചില സേവനങ്ങളും സൗകര്യങ്ങളും താഴെ ചേർക്കുന്നു.

വ്യക്തികൾക്കും സ്ഥാപനങ്ങൾക്കും അവരുടെ വിലപിടിപ്പുള്ള വസ്തുവകകൾ (സ്വർണം, സ്ഥലത്തിന്റെ ആധാരം മുതലായവ) സുരക്ഷിതമായി സൂക്ഷിക്കുന്നതിനുള്ള ലോക്കർ സൗകര്യം മിക്ക ബാങ്കുകളും നൽകുന്നുണ്ട്. സാധനങ്ങൾ സുരക്ഷിതമായി വെച്ചിട്ടുള്ള ലോക്കറിന്റെ ഒരു താക്കോൽ ഉടമസ്ഥനും ഒന്ന് ബാങ്കിലും സൂക്ഷിക്കും. രണ്ടുപേരും കൂടിച്ചേർന്നാൽ മാത്രമേ ലോക്കർ തുറക്കാനാവൂ. ഈ സൗകര്യം അനുവദിക്കുന്നതിന് ഇടപാടുകാരിൽനിന്ന് ഒരു നിശ്ചിത തുക സർവീസ് ചാർജായി ഈടാക്കുന്നു.

പണം ഒരു സ്ഥലത്തുനിന്ന് മറ്റൊരു സ്ഥലത്തേക്ക് അയക്കാൻ ബാങ്കുകൾ ഒരുക്കുന്ന സൗകര്യമാണ് ഡിമാന്റ് ഡ്രാഫ്റ്റ് (Demand Draft). ഇതിന് അക്കൗണ്ട് വേണമെന്നില്ല.

ബാങ്ക് നൽകുന്ന ഈ സേവനത്തിനായി ബാങ്കിൽ നൽകേണ്ട അപേക്ഷാഫോം, ബാങ്ക് നൽകുന്ന ഡിമാന്റ് ഡ്രാഫ്റ്റിന്റെ മാതൃക എന്നിവയാണ് ചിത്രത്തിൽ.

ഡി.ഡി.ക്കുള്ള അപേക്ഷാഫോം പരിശോധിച്ച് എന്തൊക്കെ വിവരങ്ങളാണ് നൽകേണ്ടത് എന്നു കണ്ടെത്തി എഴുതിച്ചേർക്കൂ.



ചിത്രം 9.5

ലോകത്തിന്റെ ഏതു ഭാഗത്തുനിന്നും സ്വന്തം അക്കൗണ്ടിലേക്കോ മറ്റൊരാളുടെ അക്കൗണ്ടിലേക്കോ പണം അയക്കുന്നതിന് ബാങ്ക് അവസരം നൽകുന്നു. ഈ സേവനമാണ് മെയിൽ ട്രാൻസ്ഫർ. മെയിൽ ട്രാൻസ്ഫറിനേക്കാൾ വേഗത്തിൽ സന്ദേശത്തിലൂടെ പണം അയയ്ക്കാൻ ബാങ്ക് ഏർപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ള സംവിധാനമാണ് ടെലിഗ്രാഫിക് ട്രാൻസ്ഫർ.

ബാങ്കിൽ പോകാതെ ഏതു സമയത്തും പണം പിൻവലിക്കാനുള്ള സംവിധാനം എ.ടി.എം. (Automated Teller Machine) വഴി ലഭ്യമാകുന്നു. ഇന്ന് മിക്ക ബാങ്കുകൾക്കും ഈ സൗകര്യമുണ്ട്. ഇപ്പോൾ ചില ബാങ്കുകളുടെ എ.ടി.എം. വഴി പണം നിക്ഷേപിക്കാനും പിൻവലിക്കാനും അവസരമുണ്ട്. ഇതിനായി ബാങ്ക് നൽകുന്നത് എ.ടി.എം. ഡബിൾ കാർഡാണ്.

എ.ടി.എം. കാർഡിൽ എന്തെല്ലാം ഉൾപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നു എന്നു കണ്ടെത്തി എഴുതൂ.

- കാർഡിന്റെ നമ്പർ
- ബാങ്കിന്റെ പേര്
- ബാങ്കിന്റെ എംബ്ലം
-



ചിത്രം 9.6

പ്ലാസ്റ്റിക് മണി

പണം കൈവശം കരുതാതെ കാർഡ് ഉപയോഗിച്ച് പണാവശ്യങ്ങൾ നിറവേറ്റാം. ഇത്തരം കാർഡുകൾ പ്ലാസ്റ്റിക് മണി എന്നറിയപ്പെടുന്നു.

എ.ടി.എം. കാർഡ് ഉപയോഗിക്കുമ്പോൾ ശ്രദ്ധിക്കേണ്ട കാര്യങ്ങൾ അറിഞ്ഞിട്ടില്ലെങ്കിൽ ചിലപ്പോൾ പണം നഷ്ടമായേക്കാം.

ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടത്:

- കൗണ്ടറിൽ മറ്റാരും ഇല്ലെന്ന് ഉറപ്പാക്കുക.
- എ.ടി.എം. പിൻ നമ്പർ മറ്റൊരാൾക്കും നൽകാതിരിക്കുക.
- പണം പിൻവലിച്ചശേഷം രസീത് സ്വീകരിച്ച് ബാക്കി പണം ഉറപ്പാക്കുക.
- ഈ രസീത് അലക്ഷ്യമായി വലിച്ചെറിയാതിരിക്കുക.

പണം കൈയിൽ സൂക്ഷിക്കാതെ സാധനങ്ങൾ വാങ്ങാൻ സഹായിക്കുന്ന ക്രെഡിറ്റ് കാർഡ് സംവിധാനം ബാങ്ക് ഒരുക്കുന്നുണ്ട്. ക്രെഡിറ്റ് കാർഡ് എന്നത് ഒരു പ്ലാസ്റ്റിക് കാർഡാണ്. അക്കൗണ്ടിൽ പണമില്ലാതെ ഇതുപയോഗിച്ച് സാധനങ്ങളും സേവനങ്ങളും വാങ്ങാൻ കഴിയും. നിശ്ചിത ദിവസത്തിനുള്ളിൽ പണം ബാങ്കിൽ നിക്ഷേപിച്ചാൽ മതിയാകും. ഇതിന് ബാങ്ക് അക്കൗണ്ട് അനിവാര്യമാണ്.

നിക്ഷേപകരുടെ ഇൻഷുറൻസ് പ്രീമിയം, ടെലിഫോൺ ചാർജ്ജ്, വൈദ്യുതി ചാർജ്ജ് മുതലായവ അടയ്ക്കുന്നതിനും മൊബൈൽ റീചാർജ്ജ് ചെയ്യുന്നതിനും യാത്രാടിക്കറ്റുകൾ എടുക്കുന്നതിനുമുള്ള സേവനങ്ങൾ ബാങ്കുകൾ നൽകുന്നു. ആദ്യകാലത്ത് ട്രഷറികളിൽക്കൂടി മാത്രം നടന്നിരുന്ന ചില സർക്കാർ പണമിടപാടുകൾ ഇപ്പോൾ ബാങ്കുകളിലൂടെ നടന്നുവരുന്നു. സർവീസിൽ നിന്നു വിരമിച്ച വ്യക്തികൾക്ക് അവരുടെ പെൻഷൻതുക ബാങ്കുവഴി നൽകുന്നുണ്ട്.

ഇത്തരം സേവനങ്ങൾ ജനങ്ങൾക്ക് നൽകുമ്പോൾ ബാങ്കുകൾ ഒരു നിശ്ചിത തുക സർവീസ് ചാർജായോ കമ്മീഷനായോ ഈടാക്കുന്നു.

ബാങ്കിന്റെ ഏതെങ്കിലും സൗകര്യങ്ങൾ നിങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തിയിട്ടുണ്ടോ? ഉണ്ടെങ്കിൽ അനുഭവം ക്ലാസിൽ പങ്കുവയ്ക്കുമല്ലോ.



ബാങ്കിങ് രംഗത്തെ ആധുനിക പ്രവണതകൾ

സാങ്കേതികമികവോടെ സേവനം നൽകുന്ന ബാങ്കുകളുടെ ചില നൂതന സവിശേഷതകൾ നോക്കാം.

ഇലക്ട്രോണിക് ബാങ്കിങ് (E-Banking)

ബാങ്കുകൾ കമ്പ്യൂട്ടർവൽക്കരിക്കുകയും എ.ടി.എം. സൗകര്യം ലഭ്യമാക്കുകയും വഴി ബാങ്കിങ് സേവനം ഏതു ബാങ്കുവഴിയും ലഭിക്കുന്നത് എളുപ്പമായി. നെറ്റ് ബാങ്കിങ്ങിലൂടെയും ടെലിബാങ്കിങ്ങിലൂടെയും എല്ലാവിധ ഇടപാടുകളും നടത്താൻ കഴിയുന്ന രീതിയാണ് ഇലക്ട്രോണിക് ബാങ്കിങ്.

എല്ലാ സമയത്തും ബാങ്കിങ്, എല്ലായിടത്തും ബാങ്കിങ്, നെറ്റ് ബാങ്കിങ്, മൊബൈൽ ഫോണിലൂടെയുള്ള ബാങ്കിങ് എന്നിവ ഇലക്ട്രോണിക് ബാങ്കിങ്ങിന്റെ ഭാഗമാണ്. ബാങ്കിങ് ഉപകരണങ്ങളുടെയോ ഉദ്യോഗസ്ഥരുടെയോ സഹായം ഇതിനാവശ്യമില്ല. ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടും നെറ്റ് ബാങ്കിങ് സൗകര്യവും മാത്രം മതിയാകും. ഇത് എങ്ങനെയൊക്കെ സഹായകമാകുന്നു?

- വീട്ടിൽനിന്നു തന്നെ ലോകത്തെവിടെയും പണം അയയ്ക്കാനും ബില്ലുകൾ അടയ്ക്കാനും കഴിയും.
- കുറഞ്ഞ സമയം മതിയാവും.
- ഇതിനുള്ള സർവീസ് ചാർജ് കുറവാണ്.

ഇലക്ട്രോണിക് ബാങ്കിങ് വഴിയുള്ള ചില സൗകര്യങ്ങൾ നോക്കാം.

കോർ ബാങ്കിങ് (CORE Banking - Centralised Online Real time Exchange Banking)

എല്ലാ ബാങ്കുകളുടെയും ശാഖകൾ ഒരു സെൻട്രൽ സെർവറിന്റെ കീഴിൽ കൊണ്ടുവന്ന് ബാങ്കിങ് സേവനങ്ങൾ ഒരു ബാങ്കിൽനിന്നു മറ്റൊരു ബാങ്കിലേക്ക് സാധ്യമാകുന്നതരത്തിൽ ക്രമീകരിച്ചിട്ടുള്ള ഒരു സൗകര്യമാണ് കോർ ബാങ്കിങ്. ഇതുവഴി എ.ടി.എം, ഡെബിറ്റ് കാർഡ്, ക്രഡിറ്റ് കാർഡ്, നെറ്റ് ബാങ്കിങ്, ടെലിബാങ്കിങ്, മൊബൈൽ ബാങ്കിങ് എന്നിവയെല്ലാം ഒരു കൂടക്കീഴിൽ വന്നു. ഇതോടെ ബാങ്കിങ് ഇടപാടുകൾ ലളിതമായി.

ഈ സൗകര്യം ഉപയോഗിച്ച് ഒരു സ്ഥലത്തുള്ള ഒരു വ്യക്തിക്ക് തന്റെ ബാങ്ക് അക്കൗണ്ടിൽനിന്ന് പണം മറ്റൊരു സ്ഥലത്തുള്ള തന്റെ സുഹൃത്തിന്റെ ബാങ്കിലെ അക്കൗണ്ടിലേക്ക് അയക്കാൻ കഴിയും.



സഹകരണ ബാങ്കുകൾ (Co-operative Banks)

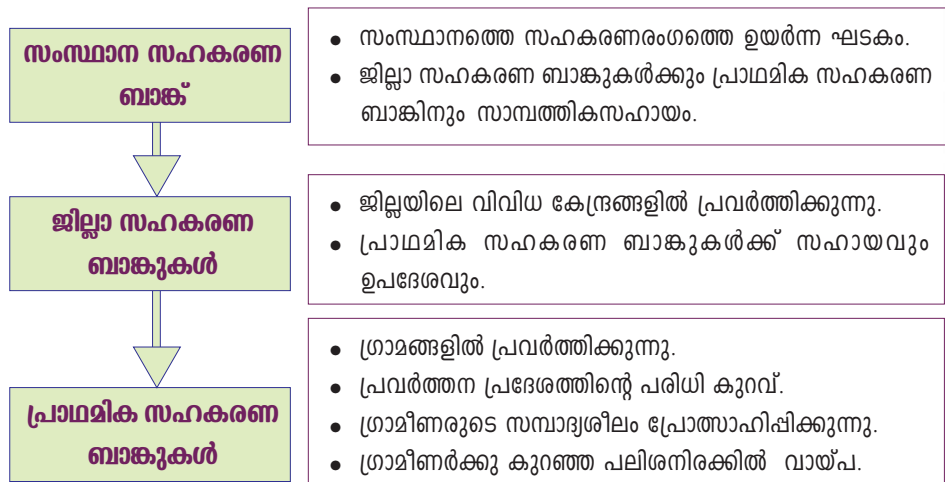
‘സഹകരണം, സ്വയംസഹായം, പരസ്പരസഹായം’ എന്നതാണ് സഹകരണ ബാങ്കുകളുടെ പ്രവർത്തനതത്ത്വം. സാധാരണക്കാർക്ക്, പ്രത്യേകിച്ച് ഗ്രാമീണർക്ക് സാമ്പത്തികസഹായം നൽകുക എന്നതാണ് സഹകരണ ബാങ്കിന്റെ പ്രധാന ലക്ഷ്യം. കൃഷിക്കാർ, കൈത്തൊഴിലുകാർ, ചെറുകിട വ്യവസായികൾ തുടങ്ങിയവരാണ് സഹകരണ ബാങ്കിൽനിന്ന് കൂടുതൽ സേവനങ്ങൾ ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നത്. താഴെ പറയുന്നവയാണ് സഹകരണ ബാങ്കുകളുടെ പ്രധാന ഉദ്ദേശ്യങ്ങൾ.

- ജനങ്ങൾക്ക് വായ്പ നൽകുക.
- സ്വകാര്യപണമിടപാട് നടത്തുന്ന വ്യക്തികളിൽനിന്ന് ഗ്രാമീണരെ രക്ഷിക്കുക.



- കുറഞ്ഞ പലിശനിരക്കിൽ വായ്പ നൽകുക.
- ജനങ്ങളിൽ സമ്പാദ്യശീലം വളർത്തുക.

സഹകരണബാങ്കുകളുടെ വിവിധ തലങ്ങൾ ചിത്രീകരിച്ചിരിക്കുന്നത് നോക്കൂ.



വാണിജ്യ ബാങ്കുകളെപ്പോലെ അടിസ്ഥാന ബാങ്കിന്റെ ധർമ്മങ്ങൾ നിർവഹിക്കുന്നതോടൊപ്പം സഹകരണബാങ്കുകൾ ഗ്രാമീണമേഖലയിലും നഗരങ്ങളിലും വസിക്കുന്ന വ്യക്തികൾക്ക് പല തരത്തിലുള്ള വായ്പകൾ അനുവദിക്കുന്നുണ്ട്.

നിങ്ങളുടെ പ്രദേശത്തു പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഏതെങ്കിലും സഹകരണ ബാങ്ക് സന്ദർശിച്ചോ അവിടുത്തെ ഒരു ഉദ്യോഗസ്ഥനുമായി അഭിമുഖം നടത്തിയോ സഹകരണ ബാങ്ക് നൽകുന്ന വായ്പകളെക്കുറിച്ച് കൂടുതൽ കാര്യങ്ങൾ മനസ്സിലാക്കി കുറിപ്പ് തയ്യാറാക്കുക.



വികസനബാങ്കുകൾ

വാണിജ്യബാങ്കുകൾ, സഹകരണബാങ്കുകൾ എന്നിവയ്ക്ക് പുറമെ സാമ്പത്തികരംഗത്ത് വികസനബാങ്കുകളും പ്രവർത്തിക്കുന്നു. വ്യവസായശാലകളുടെ സാങ്കേതികവൽക്കരണം, നവീകരണം തുടങ്ങിയ ആവശ്യങ്ങൾക്കായി ഇത്തരം ബാങ്കുകൾ ദീർഘകാല വായ്പകൾ നൽകി സഹായിക്കുന്നു. ഇപ്പോൾ കാർഷികരംഗത്തും വാണിജ്യരംഗത്തും ഈ ബാങ്കുകൾ വായ്പകൾ നൽകുന്നുണ്ട്. വികസന ബാങ്കുകളുടെ ചില പ്രധാന സവിശേഷതകൾ ചുവടെ നൽകിയിരിക്കുന്നു.

- വിവിധ മേഖലകളുടെ (കൃഷി, വ്യവസായം, വാണിജ്യം...) വികസനത്തിനു സഹായിക്കുന്ന ഏജൻ്റായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

- വീടുനിർമ്മാണം, ചെറുകിടവ്യവസായം, അടിസ്ഥാനസൗകര്യവികസനം എന്നിവയ്ക്ക് വായ്പ നൽകുന്നു.

ഇന്ത്യയിലെ വികസനബാങ്കുകൾക്ക് ഉദാഹരണമാണ് ഇൻഡസ്ട്രിയൽ ഫിനാൻസ് കോർപ്പറേഷൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ (IFCI).

സവിശേഷ ബാങ്കുകൾ (Specialised Banks)

ചില പ്രത്യേക മേഖലകളുടെ വികസനത്തിനു മാത്രമായി സാമ്പത്തിക സഹായം നൽകുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളാണിവ. ഒരു സംരംഭം തുടങ്ങുന്നതിനുള്ള എല്ലാ സഹായവും ഇത്തരം ബാങ്കുകൾ ചെയ്തുവരുന്നു. ചില സവിശേഷ ബാങ്കുകളും അവയുടെ സവിശേഷതകളും വിശദമാക്കുന്ന പട്ടിക നോക്കൂ.

ബാങ്ക്	സവിശേഷതകൾ
<ul style="list-style-type: none"> • എക്സിം ബാങ്ക് ഓഫ് ഇന്ത്യ (Export Import Bank of India) 	<ul style="list-style-type: none"> • ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ കയറ്റി അയക്കുന്നതിനും ഇറക്കുമതി ചെയ്യുന്നതിനും വായ്പ നൽകുന്നു. • ഈ മേഖലകളിലേക്കു കടന്നുവരുന്ന വ്യക്തികൾക്കാവശ്യമായ നിർദ്ദേശങ്ങൾ നൽകുന്നു.
<ul style="list-style-type: none"> • ഇന്ത്യൻ ചെറുകിട വ്യവസായ വികസന ബാങ്ക് (Small Industries Development Bank of India - SIDBI) 	<ul style="list-style-type: none"> • പുതിയ ചെറുകിടവ്യവസായം തുടങ്ങാനും വ്യവസായങ്ങൾ ആധുനികവൽക്കരിക്കാനും സഹായം നൽകുന്നു. • ഗ്രാമീണവ്യവസായത്തെ ഉണർത്തുകയാണ് ലക്ഷ്യം.
<ul style="list-style-type: none"> • നബാർഡ് (National Bank for Agricultural and Rural Development - NABARD) 	<ul style="list-style-type: none"> • ഗ്രാമീണവികസനത്തിനും കാർഷികവികസനത്തിനുമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഇന്ത്യയുടെ പരമോന്നത ബാങ്ക്. • ഗ്രാമീണവികസനത്തിനായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ബാങ്കുകളെ ഏകോപിപ്പിക്കുന്ന ബാങ്കാണിത് • കൃഷി, കൈത്തൊഴിൽ, ചെറുകിടവ്യവസായം തുടങ്ങിയവയ്ക്ക് സാമ്പത്തികസഹായം നൽകുന്നു.

പ്രത്യേക ലക്ഷ്യത്തോടെ ബാങ്കിൻ്റെ രംഗത്തേക്ക് പുതുതായി ചില ബാങ്കുകൾ കടന്നുവന്നിട്ടുണ്ട്. ഇവയിൽ പ്രധാനപ്പെട്ടവയാണ്:

- മഹിളാബാങ്കുകൾ
- പെയ്മെന്റ് ബാങ്കുകൾ
- മൂദ്രാബാങ്ക് (Micro Units Development and Refinance Agency Bank)

2013 നവംബറിൽ ആരംഭിച്ച ബാങ്കാണ് ഭാരതീയ മഹിളാ ബാങ്ക്. 'വനിതാ ശാക്തീകരണം ഇന്ത്യയുടെ ശാക്തീകരണം' എന്നതായിരുന്നു ഇതിന്റെ മുദ്രാവാക്യം. എല്ലാ ജനവിഭാഗങ്ങളിൽനിന്നും നിക്ഷേപം സ്വീകരിക്കുവോൾ ഈ ബാങ്ക് വായ്പ നൽകുന്നത് കൂടുതലും വനിതകൾക്കായിരുന്നു. എന്നാൽ ഭാരതീയ മഹിളാ ബാങ്ക് ഇപ്പോൾ എസ്.ബി.ഐ യിൽ ലയിപ്പിക്കപ്പെട്ടു.

കുറഞ്ഞ വരുമാനക്കാരെയും ചെറുകിട വ്യവസായികളെയും കുടിയേറ്റ തൊഴിലാളികളെയും സഹായിക്കാനായി രൂപംകൊണ്ടവയാണ് പെയ്മെന്റ് ബാങ്കുകൾ. ഇവ ബാങ്ക് നൽകുന്ന സേവനങ്ങൾ പൂർണ്ണമായും നൽകുന്നില്ല. ഇവയുടെ ചില സവിശേഷതകൾ നോക്കാം.

- ഒരു ലക്ഷം രൂപവരെ മാത്രമേ വ്യക്തിയിൽനിന്ന് നിക്ഷേപമായി സ്വീകരിക്കുകയുള്ളൂ.
- നിക്ഷേപങ്ങൾക്ക് ഭാരതീയ റിസർവ് ബാങ്ക് നിശ്ചയിച്ചിട്ടുള്ള പലിശ നൽകുന്നു.
- ഇവ വായ്പ നൽകുന്നില്ല.
- ബാങ്കിടപാടുകൾക്ക് നിശ്ചിത ഫീസ് കമ്മീഷനായി ഈടാക്കും.
- ഡെബിറ്റ് കാർഡ് നൽകും; ക്രഡിറ്റ് കാർഡ് നൽകില്ല.

ചെറുകിട വായ്പ നൽകുന്നതിനായി അടുത്ത കാലത്ത് അനുവദിച്ച മറ്റൊരു ബാങ്കാണ് മുദ്രാബാങ്ക്. ചെറുകിട സംരംഭകർക്കും മൈക്രോഫിനാൻസിനും മുദ്രാബാങ്ക് സാമ്പത്തികസഹായം നൽകുന്നു.

സാമ്പത്തികരംഗത്തു പ്രവർത്തിക്കുന്ന ബാങ്കുകൾ നാം പരിചയപ്പെട്ടു കഴിഞ്ഞു. ഇവയ്ക്കുപുറമേ ബാങ്കിതര ധനകാര്യസ്ഥാപനങ്ങളും പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്.

ബാങ്കിതര ധനകാര്യസ്ഥാപനങ്ങൾ (Non Banking Financial Institutions)

ധനകാര്യരംഗത്തു പ്രവർത്തിക്കുകയും ബാങ്ക് നൽകുന്ന എല്ലാ ധർമ്മങ്ങളും നിർവഹിക്കാതിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളാണിവ. നിക്ഷേപങ്ങൾ സ്വീകരിക്കുക, വായ്പകൾ നൽകുക എന്നീ അടിസ്ഥാനധർമ്മങ്ങൾ ഇവ ചെയ്യുന്നു. എന്നാൽ ചെക്ക് ഉപയോഗിച്ച് പണം പിൻവലിക്കൽ, മെയിൽ ട്രാൻസ്ഫർ, ലോക്കർ എന്നീ സേവനങ്ങൾ ഇവിടെനിന്ന് ലഭിക്കില്ല.

ഇന്ത്യയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന പ്രധാന ബാങ്കിതര സ്ഥാപനങ്ങളും അവയുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളും നോക്കാം.

ബാങ്കിതര ധനകാര്യകമ്പനികൾ (Non Banking Financial Companies)

ഭാരതീയ റിസർവ് ബാങ്കിന്റെ മേൽനോട്ടത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന ബാങ്കിതര ധനകാര്യസ്ഥാപനങ്ങളാണിവ. 1936 ലെ കമ്പനി ആക്ട് പ്രകാരം രജിസ്റ്റർ ചെയ്തിട്ടുള്ള ഇവ ബാങ്കുകളുടെ അടിസ്ഥാനധർമ്മങ്ങൾ നിർവഹിക്കുന്നുണ്ട്. ഇത്തരം സ്ഥാപനങ്ങൾ നൽകുന്ന പ്രധാന സേവനങ്ങൾ:

- ഹയർ പർച്ചേസിന് വായ്പ നൽകുന്നു.
- വീടുനിർമ്മാണത്തിനു വായ്പ നൽകുന്നു.
- സ്വർണപ്പണയത്തിന് വായ്പ നൽകുന്നു.
- സ്ഥിരനിക്ഷേപത്തിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വായ്പ നൽകുന്നു.
- ചിട്ടികൾ നടത്തുന്നു.

കേരളത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന പ്രധാന ബാങ്കിതര ധനകാര്യ കമ്പനിയാണ് കേരള സ്റ്റേറ്റ് ഫിനാൻഷ്യൽ എൻറർപ്രൈസസ് (KSFE).



അടുത്തുള്ള KSFE ബ്രാഞ്ച് സന്ദർശിച്ച് അവയെക്കുറിച്ചുള്ള കൂടുതൽ വിവരങ്ങൾ കണ്ടെത്തി കുറിപ്പ് തയ്യാറാക്കുക.

മ്യൂച്ചൽ ഫണ്ട് സ്ഥാപനങ്ങൾ (Mutual Fund Institutions)

മ്യൂച്ചൽ ഫണ്ട് ഒരു നിക്ഷേപമാർഗ്ഗമാണ്. സാധാരണക്കാർക്ക് നേരിട്ട് ഓഹരിക്കമ്പോളത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കാൻ പലപ്പോഴും കഴിയാറില്ല. ഈ പരിമിതി മറികടക്കാൻ മ്യൂച്ചൽ ഫണ്ട് സംവിധാനത്തിലൂടെ കഴിയും. നിക്ഷേപകരിൽനിന്ന് പണം സമാഹരിച്ച് ഓഹരിക്കമ്പോളത്തിലും കടപ്പത്രങ്ങൾ, അടിസ്ഥാന വികസന മേഖല എന്നിവയിലും നിക്ഷേപിക്കുന്നു. ഇതിലൂടെ ലഭിക്കുന്ന ലാഭം അഥവാ നഷ്ടം നിക്ഷേപകർക്ക് വീതിച്ച് നൽകുകയാണ് ചെയ്യുന്നത്.

സ്വകാര്യമേഖലയിലും പൊതുമേഖലയിലും ഇപ്പോൾ ഇത്തരം സ്ഥാപനങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നുണ്ട്. പൊതുമേഖലയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന സ്ഥാപനങ്ങൾക്ക് ഉദാഹരണങ്ങളാണ് യൂണിറ്റ് ട്രസ്റ്റ് ഓഫ് ഇന്ത്യ (UTI), ലൈഫ് ഇൻഷുറൻസ് കോർപ്പറേഷൻ മ്യൂച്ചൽ ഫണ്ട് (എൽ.ഐ.സി.എം.എഫ്), എസ്.ബി.ഐ. മ്യൂച്ചൽ ഫണ്ട് എന്നിവ.

ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനികൾ

വ്യക്തികളുടെ ജീവനും സ്വത്തിനും സാമ്പത്തികസംരക്ഷണം നൽകുന്ന സ്ഥാപനങ്ങളാണ് ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനികൾ. ഇവ സാമൂഹികസുരക്ഷിതത്വവും വ്യക്തിഗതക്ഷേമവും ഉറപ്പുവരുത്തുന്നു. ഇന്ത്യയുടെ ആദ്യത്തെ ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനി 1818 ൽ കൊൽക്കത്തയിലാണ് സ്ഥാപിച്ചത്.

പൊതുമേഖലയിലും സ്വകാര്യമേഖലയിലും ഇന്ന് ഇൻഷുറൻസ് സ്ഥാപനങ്ങൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നു.

ഇന്ത്യയിൽ വ്യക്തിയുടെ ജീവനും ആരോഗ്യവും സംരക്ഷിക്കുന്നതിനായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഒരു പ്രധാന സ്ഥാപനമാണ് ലൈഫ് ഇൻഷുറൻസ് കോർപ്പറേഷൻ ഓഫ് ഇന്ത്യ (എൽ.ഐ.സി.)

അപകടം, പ്രകൃതിദുരന്തങ്ങൾ തുടങ്ങിയ വമളം വ്യക്തികൾക്കുണ്ടാകുന്ന നഷ്ടങ്ങളിൽനിന്ന് സംരക്ഷിക്കുന്ന നോൺ ലൈഫ് ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനികളും ഇന്ത്യയിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്നു. ജനറൽ ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനിയും നാല് അനുബന്ധ കമ്പനികളുമാണ് പൊതുമേഖലാരംഗത്ത് പ്രവർത്തിക്കുന്ന നോൺ ലൈഫ് ഇൻഷുറൻസ് കമ്പനികൾ.

ഇൻഷുറർ ചെയ്യാവുന്നവ

വ്യക്തിയുടെ ജീവൻ
സ്വത്തുക്കൾ
വാഹനങ്ങൾ
സ്ഥാപനങ്ങളിലെ വസ്തുവകകൾ
കാർഷികവിളകൾ
കയറ്റുമതി ഉൽപ്പന്നങ്ങൾ
താൽക്കാലിക സംരംഭങ്ങൾ
(സർക്കസ്, വിപണനമേള...)

മൈക്രോ ഫിനാൻസ് (Micro finance)

സാധാരണക്കാർക്ക് ലഘുവായ്പയുൾപ്പെടെ വിവിധ തരത്തിലുള്ള സാമ്പത്തികസേവനങ്ങൾ നൽകുക എന്നതാണ് മൈക്രോഫിനാൻസിന്റെ ലക്ഷ്യം. സമൂഹത്തിലെ താഴ്ന്ന വരുമാനക്കാരിൽ സമ്പാദ്യശീലം വളർത്തുന്നതിനും സ്വയംതൊഴിൽ കണ്ടെത്തുന്നതിനും ഇതു സഹായിക്കുന്നു. കേരളത്തിൽ പ്രവർത്തിക്കുന്ന കുടുംബശ്രീ, പുരുഷ സ്വയംസഹായസംഘങ്ങൾ എന്നിവ ഇതിന് ഉദാഹരണങ്ങളാണ്.

ഇവയുടെ ചില പ്രധാന ലക്ഷ്യങ്ങൾ നോക്കാം.

- വ്യക്തികളിൽനിന്ന് പണം സമാഹരിച്ച് കൂട്ടായ സാമ്പത്തിക വികസനത്തിന് സഹായിക്കുന്നു.
- പാവപ്പെട്ടവരുടെ ജീവിതനിലവാരം ഉയർത്താൻ സഹായിക്കുന്നു.
- സമ്പാദ്യശീലം വളർത്തുന്നു.
- വ്യക്തിഗത കഴിവുകൾ ഗ്രൂപ്പ് വികസനത്തിന് പ്രയോജനപ്പെടുത്തുന്നു.
- അംഗങ്ങൾക്ക് ആവശ്യസമയത്ത് വായ്പ നൽകുന്നു.
- ചെറുകിട സംരംഭങ്ങൾ ആരംഭിക്കുന്നു.

ഒരു പ്രദേശത്തെ സ്ത്രീകൾ/പുരുഷന്മാർ ഒത്തുചേർന്ന് ചെറിയ സംഘങ്ങൾ രൂപീകരിക്കുന്നു. ഇത് സാധാരണയായി 20 അംഗങ്ങളിൽ കൂടാറില്ല. ഓരോ അംഗവും നിശ്ചിത തുക സംഘത്തിൽ നിക്ഷേപിക്കുന്നു. ബാങ്കുകൾ ഈ സംഘങ്ങൾക്ക് കുറഞ്ഞ നിരക്കിൽ വായ്പ നൽകുന്നു. ഇങ്ങനെ അംഗങ്ങളിൽനിന്നു സമാഹരിക്കുന്ന തുകയും കുറഞ്ഞ നിരക്കിൽ ബാങ്കുകൾ നൽകുന്ന വായ്പകളുമാണ് ഇവയുടെ പ്രവർത്തനം.

മൂലധനം. ഈ തുക ആവശ്യമുള്ള അംഗങ്ങൾക്ക് വായ്പയായി നൽകുന്നു.

ഈ മൂലധനം ഉപയോഗിച്ച് തദ്ദേശസ്വയംഭരണ സ്ഥാപനങ്ങളുടെ സഹായത്തോടെ ധാരാളം ചെറുകിട യൂണിറ്റുകൾ പ്രവർത്തിച്ചു വരുന്നു. പ്രാദേശിക പണമിടപാടുകാരിൽനിന്ന് പാവപ്പെട്ടവരെ രക്ഷിക്കാൻ സ്വയംസഹായ സംഘങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളിലൂടെ കഴിയുന്നു. കേരളത്തിൽ ഈ സംഘങ്ങൾ നടത്തുന്ന ചില യൂണിറ്റുകളാണ് താഴെ കൊടുത്തിരിക്കുന്നത്. കൂടുതൽ കണ്ടെത്തി എഴുതിച്ചേർക്കൂ.

- അച്ചാർ, പലഹാരയൂണിറ്റുകൾ
- സോപ്പ്, വാഷിങ് പൗഡർ യൂണിറ്റുകൾ
- ഹോട്ടൽ
- ഡി.ടി.പി. സെന്ററുകൾ
-

ഒരു മൈക്രോസംരംഭം ആരംഭിക്കുന്നതിനും ഉപദേശം നൽകുന്നതിനും നാം എന്തെല്ലാം അറിവും നൈപുണ്യവും നേടിയിരിക്കണം. ഇതിനായി ഒരു പ്രായോഗിക പ്രവർത്തനം നടത്താം.



സ്വന്തം പ്രദേശത്തെ കുടുംബശ്രീ യൂണിറ്റ്/സ്വയംസഹായ സംഘം സന്ദർശിച്ച് അവരുടെ പ്രവർത്തനങ്ങളെക്കുറിച്ച് താഴെ നൽകിയിട്ടുള്ളവയുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ വിവരങ്ങൾ ശേഖരിക്കാം.

- സംരംഭകത്വ ആശയം രൂപപ്പെടുത്തേണ്ടതെന്തെന്ന്?
- രജിസ്ട്രേഷൻ നടപടിക്രമങ്ങൾ
- സംരംഭം തുടങ്ങുന്നതിനുള്ള പ്രോജക്ട് റിപ്പോർട്ടിൽ എന്തൊക്കെ ഉൾക്കൊള്ളിക്കാം.
- മൂലധനസ്വരൂപണം
- വായ്പ എവിടെ നിന്നെല്ലാം ലഭ്യമാകും? നിബന്ധനകൾ എന്തൊക്കെ?
- സംരംഭകൻ സൂക്ഷിക്കേണ്ട രജിസ്റ്ററുകളും രേഖകളും.
- ഉൽപ്പന്നത്തിന്റെ വിപണന സാധ്യത
- ഉൽപ്പാദന-വിതരണ ക്രമീകരണം
- ലാഭനഷ്ടങ്ങൾ പങ്കുവയ്ക്കുന്നതെങ്ങനെ?

മുകളിൽ നൽകിയ പ്രവർത്തനത്തിൽ ഉൾക്കൊള്ളിച്ചിരിക്കുന്ന വിഷയങ്ങളിൽ അറിവും നൈപുണ്യവും നേടിയാൽ മൈക്രോസംരംഭം തുടങ്ങാൻ ആഗ്രഹിക്കുന്നവർക്ക് ഉപദേശം നൽകുന്ന മൈക്രോഫിനാൻസ് കൺസൾട്ടന്റായി ഭാവിയിൽ നിങ്ങൾക്കും പ്രവർത്തിക്കാൻ സാധിക്കും.



വിലയിരുത്താം

- 'ഭാരതീയ റിസർവ് ബാങ്ക് എല്ലാ ബാങ്കുകളുടെയും പണസംബന്ധമായ കാര്യങ്ങളിൽ അവസാന ആശ്രയമായി പ്രവർത്തിക്കുന്നു.' റിസർവ് ബാങ്കിന്റെ ധർമ്മങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പ്രസ്താവന സാധ്യമാക്കുക.
- ബാങ്കുകൾ നിർവ്വഹിക്കുന്ന അടിസ്ഥാനധർമ്മങ്ങൾ വിശദമാക്കുക.
- പെയ്മന്റ് ബാങ്കുകൾ, മൂദ്രാ ബാങ്ക് എന്നിവയുടെ പ്രവർത്തനലക്ഷ്യം വ്യക്തമാക്കുക.
- മൈക്രോഫിനാൻസ് സാധാരണക്കാർക്ക് എങ്ങനെ സഹായകമാകുന്നുവെന്ന് വിലയിരുത്തുക.



തുടർപ്രവർത്തനങ്ങൾ

- വിവിധതരം ബാങ്കുകളുടെ ചിഹ്നങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് ഒരു ആൽബം തയ്യാറാക്കുക.
- നിങ്ങളുടെ സമീപത്തുള്ള പത്തു വീടുകൾ സന്ദർശിച്ച് ധനകാര്യസ്ഥാപനങ്ങളുമായി നടത്തുന്ന പണമിടപാടുകളെക്കുറിച്ച് വിവരങ്ങൾ ശേഖരിച്ച് റിപ്പോർട്ട് തയ്യാറാക്കുക.

സൂചനകൾ :

- എന്തൊക്കെ സേവനങ്ങളാണ് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നത്?
- ഏതുതരം സ്ഥാപനങ്ങളാണ് ഉപയോഗപ്പെടുത്തുന്നത്?
- സ്ഥാപനങ്ങളുടെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ മെച്ചപ്പെടുത്താനുള്ള നിർദ്ദേശങ്ങൾ.
- ഭാരതീയ റിസർവ് ബാങ്കിന്റെ നയങ്ങളും നടപടികളുമായി ബന്ധപ്പെട്ട വാർത്തകൾ മാധ്യമങ്ങളിൽനിന്ന് ശേഖരിച്ച് ചർച്ച സംഘടിപ്പിക്കുക.